

-
- Allmänt gårdens. Vad kallas den gård som Ni äger? Känner Ni till hur den har fått namnet? Har Ni brukat någon annan gård? Var? När? Hur länge har Ni bott i området? Vet Ni när Er släkt kom hit?
- Allmänt bebyggelse Kan Ni erinra Er några större förändringar i bybebyggelsen? Ex. flyttade gårdar, rivningar, nybyggnader, bränder. Vilka hus anses vara de äldsta i byn? Hur gamla är de? Vilka större förändringar i ägoförhållandena kan Ni erinra Er? Vilka är stamhemman till Sturup. Berätta. Ex. sammanslagningar eller klyvningar genom arvsskiften och köp, sänjedelning.
- Sturups-sågen Har Ni hört berättas om hur det kommer sig att Sturup, L:a Branstorp och Nötesjö inte lyder under Börringekloster?
- Förändring i närings o. befolkningsstruktur. Berätta med exempel ur Er egen familj och umgängeskrets om vad Ni upplever som de största förändringarna inom näringslivet på orten. Ex. inom jordbruket, hantverk och andra näringar.
Berätta om hur "flykten från landsbygden" märkts i Sturup. Har det skett någon nyinflyttning till byn under de sista 20 åren? Har det skett någon avflyttning? Har de nyinflyttade haft släktingar i området? Hur vanligt har det varit att folket tagit arbete på annan ort utan att utflytta? Vilket arbete har de haft och var har de arbetat?

Social
Gruppering

- Bönder** Har det rått några skillnader i ekonomisk standard mellan bönderna i byn? Ansåg folk vissa gårdar förmer än andra? Vilka? Visade sig detta även i ungängeslivet?
- Har arrendevillkoren varit olika för gårdar under olika jordägare? Hur? Hur var förhållandet mellan arrendatorer och självägande bönder? Kommer Ni ihåg några speciella tvister dem emellan?
- Hantverkare** Vilka olika hantverkare fanns det i byn? Hur var hantverkarens ekonomiska ställning jämfört med bondens? Rådde det någon ekonomisk skillnad de olika hantverkarna emellan? Vilka ungicks hantverkarna ned? Skilde sig hantverkarna ned familjer till seder, bruk eller klädsel från övriga byinnevånare?
- Handlare** Hur många handlare fanns det i byn? Hur var handlarens ekonomiska villkor jämfört med bondens? Vilka ungicks han med? Vilket anseende hade handlaren? Avvek han och hans familj till seder, bruk eller klädsel från övriga byinnevånare?
- Tjänstefolk** På vilka gårdar hade man tjänstefolk? Hur många? Vilka arbetsuppgifter hade de? Hur har tjänstefolkets ställning varit och vilka förändringar däri tycker Ni har skett? Beträktades pigor och drängar/lärlingar som medlemmar av familjen? Åt tjänare och husbondefolk tillsammans? Vilka tilltalsord användes mellan husbondefolk och tjänare? Förekom bestraffningar? Hur sörjde man för gamla och sjuka tjänare? Var bodde tjänstefolket?
- Äktenskap** Var fann självägande bönder, arrendatorer, hantverkare, handlare och tjänstefolk sin man respektive hustru? Inom eller utanför den egna gruppen? I byn

eller utanför byn? Fanns det någon allmän mening om vad som passade sig i fråga om kontrahentens ålder, samhällsställning och hemort? Vad ansåg man i Er familj? Förekom det några undantag från den oskrivna regeln? Exempel!

Kläder

På vad sätt skilde sig klädedräkten mellan olika samhällsgrupper inom området vid olika tider?

Kommunikationer

Vilka vägbyggen och vägförbättringar har skett inom området i Er tid? Hur färdades man innan allmänna kommunikationer inrättades och bilar och bussar kom i bruk? Var det skillnad på olika personer härvidlag? När fick man reguljär bussförbindelse på orten? Vart gick bussarna? När började man skaffa cyklar, motorcyklar, bilar, mopeder? Har Ni själv bil? Minns Ni ven som var först med att skaffa de transportmedlen? Hur var postgången ordnad förr? När fick man elektriskt ljus? Telefon? Radio? TV? Minns Ni ven som var först med att skaffa nyheterna?

Handel

Vilka torg eller marknader brukade Ni besöka? Förr? Nu? Har Ni haft torg- eller marknadsplats? Vad såldes på de olika torgen och marknaderna? Vilka uppköpare av jordbruksprodukter har Ni sålt till? Ex. slaktare, kavarna, sädeshandlare. Under vilken tid? Hur ordnades transporterna? Sänder Ni eller har Ni sänt några av gårdens produkter till Centralföreningen, andelsslakteriet, andelsmejeriet, ägg och hönsförening? Vilka? Sedan när? Kom det några handelsresande och sålde sina varor i hemmen? När? Vad sålde de? Vilka handelsbodas har funnits i området? När startades de? När lades de ned? Kunde man handla av andra än av handelsmannen? Hos grannar? Vad? Var Ni stamkund i några affärer utanför området? Ex. Skurup, Svedala, Genarp, Malnö? Vilka varor kunde man köpa hos handlaren? Handlar Ni nu regelbundet hos handlaren i Sturup? Hur ofta? Vad? Kan man ha konto hos handlaren? Får man varorna utkörda? Vilka butiksbuskar får Ni besök av? Ex. Specerihandlare, charkuterist, bagare. Hur ofta? På vilka veckodagar? Handlar Ni regelbundet av den? Vad? Varför?

- Kooperation I vilken utsträckning har samarbete mellan bönderna förekommit? Vad ägde och nyttjade de gemensamt? Förekom det att några hushåll slog sig ihop om inköp eller bruk av avelsdjur, dragare, traktorer eller större jordbruksredskap? Var det brukligt att man lånade ut redskap? Till vem? Tog man betalt? Hjälpte man varandra med vissa arbeten? Vilka? Ex. Nyodling, husbygge, körslor, slätter, skörd. Förekom gemensamma fester i samband med dylik arbetshjälp? Har det förekommit någon semin- eller tjuvförening? Vilka andelsföreningar finns eller har funnits? När började de olika sin verksamhet? Varifrån kom initiativet? Vilka var de första delägarna? Vilka andelsföreningar var man med i på Er gård? Vad ansåg man om dessa föreningar?
- Bystämman Har bystämma förekommit i nannaninne? Vilka funktioner hade den? När på året hade man äldermansstämma? och -gille? Vilka fick vara med?

-
- Ungänge
Vuxna Vilka var Era föräldrars närmaste umgängesväänner? Var bodde de? Ungicks de mycket med grannarna? När och under vilka former träffades de? Vad har Ni själv för nära umgängesväänner? Grannar? Andra bybor? Folk på andra orter? Tycker Ni att det är någon skillnad på umgängeslivet förr och nu?
- Barn Förekom barnkalas under Er uppväxttid? Brukade barnen ha bjudningar för varandra i hemmen?
- Ungdom Fanns det lek- eller ungdomslag i området? Andra grupperingar? Ex. Sociala-, köns, åldersgrupperingar. Förekom det några stridigheter mellan olika grupper i samma trakt eller mellan grupper från olika trakter? När brukade ungdomarna samlas? Hade vissa dagar under året speciell karaktär av ungdomsfester? Fanns några ungdomsnöjen i samband med årshögtiderna, bröllop, namnsdag, födelsedag, vissa arbeten? Hade man några fridagar under året? Frivecka? När? Hur utnyttjades i så fall dessa? Vad gjorde man under vardagskvällarna? Vilka förberedelser för ev. gifternål företog ungdomarna? Ex. sparade pengar, samlade utstyrsel. Förekom friargåvor? Fick barnen någon speciell hengift? Vad bestod den i så fall av? För pojkar? För flickor? På vad sätt ändrades umgängesvanorna när man gift sig? Fanns privata klubbar? Ex. dansklubbar, viraklubbar, syjuntor? Vilka var med i den?
- Genensamma
nöjen Har nöjen vid något tillfälle anordnats av folket gemensamt? Ex. dansbana. Ven tog initiativet härtill? Kom folk från annat håll? Varifrån? Hur ofta anordnas sådana tillställningar? Fanns spelenän? Vilka? Vad spelade de?
- Läsvanor Läste man mycket i Ert hem? Prenumererade man på någon tidning? Vilken? Vilka böcker läste man? Brukade man låna från bibliotek? Vilket? Lånade man av varandra? Förekom studiecirkel av något slag? Ven höll den?

Föreningar Vilka idrottsföreningar, politiska föreningar, nykterhetsföreningar, religiösa föreningar, fackföreningar m.m., fanns på orten? När startade dessa och på vems initiativ? Var Ni eller någon i familjen med i någon sådan?

-
- Politik** Vilket politiskt parti ansåg man vara bäst i Ert hem? Vad tyckte man om andra partier? Var någon i familjen aktivt engagerad i politisk verksamhet? I kommunallivet? Vilka politiker sattes främst i Er familj? Hur var inställningen till kungadömet? Hade Ni kungabilder på väggarna?
- Religion** Vilket kyrkosamfund tillhörde Er familj? Gick Ni ofta i kyrkan? Vid vilka tillfällen? Ex. varje söndag, 1:a advent, för nattvard. Fanns det motsättningar inom familjen eller mellan grannarna i religionsfrågor? Hur yttrade sig i så fall detta? När kom frikyrkorörelserna till bygden?
Vilken uppfattning hade man om de olika frikyrkorna? Om statskyrkan? Om präster? Förekom husandakt i Ert hem? Läste man högt ur Bibeln eller andra andaktsböcker? Läste Ni aftonbön som barn? Hur löd den? Vem lärde Er den? Läste Ni bordsbön? Hur löd den?
- Studier och yrkesval** Vilka skolor fanns det i byn? Hur var undervisningen ordnad? Vad ansåg man om att läsa vidare efter folkskolan? Var det vanligt att barnen från trakten fortsatte i realskola, gymnasium, flickskola, folkhögskola? Var?
Vilken utbildning ansågs mest lämplig för blivande lantbrukare? Företrädesvis vilka yrken valde de som inte kunde eller ville ägna sig åt jordbruk? När blev det vanligt att lantbrukardöttrar skaffade sig yrkesutbildning? Yrke? Vad ansågs härom? Hur pass vanligt var det att någon av döttrarna stannade hemma och tog hand om föräldrarna?
- Socialvård** Förekom understöd till fattiga familjer? Vari bestod hjälpen? Ansågs den vara tillräcklig? Förekom utdelning av mat till fattiga vid jul? Av vem och till vilka? Hur var inställningen till de olika hjälpformerna? Vilken hjälp fick de gamla? Ansågs det att barnen skulle dra försorg om föräldrarna?, eller var det bra om

-
- Socialvård
(forts.)
- dessa omhändertogs på hem? Vilka hem fanns, vad kallades de och hur ansågs de vara? Förekom det att de gamla satte sig på "undantag"? Vid vilken ålder? Berätta om Era egna föräldrar! Förekom det att gamla klarade sig på eget arbete? I så fall vilket och hur lönande var det? Var det vanligt att man tog hand om äldre släktingar och hade dem boende hos sig?
- Hur omhändertogs arbetsoförmögna av familj, släkt och samhälle?
- Sjukvård och
hygien
- När började man mer allmänt anlita läkare vid sjukdomsfall? Besökte någon i Er familj någon "klok" gubbe eller gumma? Ven? För vilken åkomma? Behandlingsmetod och resultat?
- När anlätades sjukhus? Vad ansåg man om sjukhus? Skedde förlossningar som regel hemma eller på BB? Vilka anlätades vid förlossning i hemmet?
- Kan Ni erinra Er några större epidemier eller far-soter som dragit från över bygden?

Lantbruk
Allmänt

Hur stor är den gård som Ni brukar? Hur länge har den varit av den storleksordningen?

Försök att uppskatta om man förr odlade mer, spannmål, vallväxter, rotfrukter än idag. Hade man mer boskap? Boskap av annan ras?

När företogs mer omfattande nyodlingar och på vilken mark? Har man omvandlat ängsmark till åker? Har man gjort några skogsplanteringar? Berätta om jordbrukets lönsamhet under olika tider, om hög och lågkonjunkturer och om krigstidens inverkan.

Åkerbruk
Växter

Vilka slag av odlingsväxter odlade Ni förr? Ex. Råg, vete, korn, havre, blandsäd, baljväxter, vallväxter, raps, rips, luzern, lin potatis, rovor, sockerbete, hampa, tobak. Kan Ni erinra Er när, och hur mycket av de olika växterna Ni odlade?

Växtföljd

Berätta vad Ni känner till om växtföljden och de förändringar den genomgått. När infördes modern växtföljd? Vilken växtföljd har Ni tillämpat under de senaste åren? Varför just denna?

Gödning

Har brännodling förekommit? I vilken omfattning? Var? När? Har mærgling förekommit? I vilken omfattning? Var? När? När började man med konstgödning. I vilken omfattning använder Ni naturgödning? Hur tycker Ni att gödningsmetoderna har förändrats?

Redskap

Berätta kortfattat om vilka jordbruksredskap som kom till användning förr och vilka som användes i dag. Vilka plogtyper användes? Vilka såningsmaskiner? När anskaffades tröskverk? Kastmaskiner? Hackelsemaskiner?

Ängsbruk

Vilka olika slag av ängsmarker fanns förr? Vilka finns nu? Hur skötte man ängsmarkerna? Ex. gödning, röjning, bete vart år. Hur bärgades höet? Förekom lövtäkt?

Trädgård

Hur länge har Ni haft köksträdgård eller trädgårdsplantering? Vad odlades där? Ex. träd, buskar, blommor, bär. Sålde Ni något? Vad? Vart?

Boskaps-
skötsel

Berätta om hur boskapsbeståndet har förändrats från Er barndom och fram till nu-läget. Ex. hästar, nötboskap, svin, får, getter, fjäderfän, bin. Hur har förhållandet mellan köttproduktion och mjölkproduktion ändrats? Vilka användes allmänt omkring åren 1900, 1930, 1950, i dag?

När anskaffades mer allmänt traktor? Vem var först härmed?

Vilka djur hölls för köttproduktion? Hur länge förekom slakt hemma? Vilka var slaktmetoderna? När började man skicka djuren till slakteri? Vilket?

När anskaffades mjölkmaskin? Separator? När slutade man att ysta och kärna hemma?

Vilka olika sorters fjäderfän höll Ni förr. I dag?

Boskaps-
skötsel
(forts.)

Vilka häst, ko, svin, får och hönsraser har förekommit?
När infördes nya raser?

Vilka beten fanns förr? Nu? Hur var betesgången organ-
iserad? Fick djuren ströva fritt? Tjudrades eller vaktades
de?. Hagbete? Under vilka tider på året stallfodrades o-
lika djurslag?

Vem behandlade skadade eller sjuka djur? Vilka metoder
användes? Vem utförde kastreringar? Avlivningar?

Bostad och heminredning Vilka förändringar i bostaden och i boendet upplever Ni som de största och mest genomgripande?

- Huset** Beskriv Ert barndomshem så noggrant Ni kan, gärna med hjälp av en enkel skiss. Ange också gårdens namn. Bodde Ni i eget hus eller i hyrd bostad? Hur såg huset ut och vilka ekonomibyggnader fanns det? Vem byggde huset? När? Anlitades yrkesmän för bygget? Vilka om- och tillbyggnader känner Ni till?
- Rummen** Vilka olika rum fanns det och vad kallades de? Vad användes de till? Användes vissa rum endast under vissa årstider? Var so v de olika familjemedlemmarna?
- Möblering** Beskriv inredningen i de olika rummen. Vägg, tak och golvbeklädnader. Hur var väggarna dekorerade? Målade? När anskaffades tapeter? Vilka tavlor? Vad föreställde de? När lade man in korkmatta? Hur var rummen möblerade? Berätta om vilka större förändringar som har skett i fråga om möblering. Ange om möjligt tiden för när olika möbler anskaffades. Ex. buffé, chiffonjé, skåp, pinnstol, gungstol, stoppade möbler. Var inköptes möblerna? Ansågs vissa möbler i hemmet vara speciellt fina? Vilka ansågs alltför gammalmodiga och enkla? När började man att sätta upp gardiner? Rullgardiner? Hände det att man sandade golven? Strödde man hackat granris på dem?
- Uppvärmning** När insattes centralvärme, järnkaminer, fotogenkaminer? Hur värmdes man upp rummen tidigare? Har man haft öppna spisar? Kakelugnar?
- Lyse** Hur var belysningen ordnad förr? När installerades elektriskt ljus? När sattes vattenledning, avlopp, wc, tvätt- och badrum in?
- Vatten** Skilde sig Ert hem mycket från andra på orten? I vilka avseenden?

Mat, hus- Vilka förändringar i kosthåll och måltidsseder upplever
geråd och Ni som de största och mest genomgripande?
måltidsseder Förekom i Ert hem vissa maträtter regelbundet på vissa
veckodagar? Hur förändrades kosthållet med årstiderna?
Hur ofta drack Ni mjölk, kaffe, the? Åt man hästkött
och inälvsmat? Vilka fisksorter åt man? Varifrån fick
man fisken?
I vilken utsträckning ingick grönsaker i kosthållet? Vilka?
Vilka födoämnen måste Ni köpa? Bakades i hemmet? Hur
ofta? När började Ni regelbundet köpa bröd? Vilka sorter?
Varifrån?
Vad konserverade man hemma? Hur mycket?
Vilket var vanligast, kokning eller stekning av maten?
Använder Ni nu mycket konserver och djupfrys mat? Har
Ni frysbox? När anskaffades den? Vad fryser Ni ned?
Har Ni kylskåp? När anskaffades det?
Hur många måltider om dagen förekom i Ert hem? Vad
kallades de och vid vilka tider intogs de? Åt alla familje-
medlemmar på en gång? I vilka rum brukade Ni äta? Var
det olika för vardag och helgdag? Satt Ni i någon bestämd
ordning vid matbordet? Berätta om hur bordet var dukat.
I vilken utsträckning förekom öl, vin eller sprit i vardags-
lag. Vid fester?
Har Ni under några år haft ont om mat? Ex. under krigen.

18. 6. 69
JF